

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 82**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **9**

Обсяг: **кредити ECTS 3 (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ВК 47 Біостатистика та клінічна епідеміологія**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2028-2029**

Кафедра/підрозділ: **громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх**

Керівники освітнього компонента :

Помогайбо Катерина Георгіївна, email: kh.pomohaibo@knmu.edu.ua

Усенко Світлага Георгіївна, email: sh.usenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6184>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти ознайомлюються з основними поняттями та категоріями громадського здоров'я, його роллю та значенням в сучасному світі, вивчення сутності здоров'я та основних детермінант, що його визначають, ознайомлення з сутністю та значенням для громадського здоров'я демографічних процесів, захворюваності та опанування навичок щодо їх вивчення та аналізу, вивчення підходів та методики здійснення комплексної оцінки здоров'я населення, а також вивчення та опанування особливостей стратегічного керівництва в інтересах здоров'я і благополуччя населення, змісту та особливостей окремих напрямів діяльності в сфері охорони здоров'я, зокрема профілактики.

МЕТА КУРСУ: оволодіння здобувачами вищої освіти необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників здоров'я населення, організації, ресурсного забезпечення та діяльності системи охорони здоров'я, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і усунення шкідливого впливу чинників на здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.
- Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.
- Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.
- Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.
- Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Громадське здоров'я: предмет вивчення та структура навчальної дисципліни.
2. Основи та значення медичної статистики.

3. Здоров'я населення. Комплексна оцінка здоров'я населення. Фактори ризику, методика їх вивчення та вплив на здоров'я населення

Перелік тем практичних занять (24 год.):

1. Організація, планування і проведення статистичного (епідеміологічного) дослідження. Розробка плану та програми статистичного дослідження
2. Відносні величини, графічне зображення статистичних даних. Середні величини, методика їх обчислення. Варіаційні ряди.
3. Аналіз взаємозв'язку між досліджуваними параметрами статистичних сукупностей (кореляційно-регресійний аналіз)
4. Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників природного руху населення. Аналіз демографічної ситуації.
5. Методика вивчення та оцінка показників малюкової смертності
6. Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності.
7. Методика вивчення та оцінка показників захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання.
8. Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення.
9. Методика вивчення та оцінка показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності.
10. Медико-соціальні аспекти інвалідності. Методика розрахунку та аналіз показників інвалідності.
11. Підсумковий контроль.

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Громадське здоров'я, функції та послуги.
3. Теоретичні і методичні основи медичної статистики.
4. Організація, планування і проведення статистичного (епідеміологічного) дослідження.
5. Відносні величини, методика їх обчислення. Графічне зображення статистичних даних.
6. Характеристика та аналіз статистичних даних. Середні величини. Показники варіації.
7. Характеристика різноманітності ознаки. Методика оцінки ступеню неоднорідності ознаки, що вивчається.
8. Аналіз взаємозв'язку між досліджуваними параметрами статистичних сукупностей (кореляційно-регресійний аналіз).
9. Метод стандартизації, його застосування в статистичному дослідженні.
10. Фактори ризику та їх виявлення. Методика обчислення та аналізу показників ризику
10. Медико-соціальні проблеми громадського здоров'я населення та методологія його вивчення.
11. Оцінка стану здоров'я і благополуччя населення
12. Здоров'я населення: основні детермінанти (фактори ризику).
13. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів.
14. Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників (Статика населення).
15. Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників природного руху населення (Динаміка населення). Аналіз демографічної ситуації.
16. Методика вивчення та оцінка показників малюкової смертності.
17. Захворюваність населення як медико-соціальна проблема.
18. Методика вивчення та оцінка показників захворюваності.
19. Методика вивчення та оцінка показників захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання.
20. Методика вивчення та оцінка показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності.
21. Медико-соціальні аспекти інвалідності. Методика розрахунку та аналіз показників інвалідності.
22. Аналіз показників фізичного розвитку.
23. Самостійне опрацювання тем лекцій.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання.

Методи навчання: лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проектів, дебати.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knu.edu.ua), Google (tehotdelknu@gmail.com), Moodle (al.korol@knu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 1. Біологічна статистика. 316 с.
2. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 2. Громадське здоров'я. 324 с.
3. Громадське здоров'я. Навчальний посібник. Грузєва Т.С., Галієнко Л.І., Гречишкіна Н.В. : Книга Плюс, 2021. 296 с.

В.о. зав. кафедри _громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

К. Г. Помогайбо